

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: En Aften-Underholdning paa Dagbjerg Dos

Citation: Blicher, Steen Steensen: "En Aften-Underholdning paa Dagbjerg Dos", i Blicher, Steen Steensen: *Udvalgte værker*, Gyldendal, 1982-83, s. 95. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blich04-shoot-workid60580/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte værker

En Aften-Underholdning paa Dagbjerg Dos

Det er en bekendt Sag, at i *Dagbjerg Dos* boede fra umindelige Tider – og boer endnu, kan jeg troe – en meget honnet Bjergmands-Familie, om hvilken Man ikke veed andet Ondt, end at den imellemstunder tilbytter sig et udøbt Barn i Nabolauget. Hvad Hensigten af et saadant Mageskifte monne være, skal jeg ikke sige for vist, hvis det ikke er den, at forbedre Racen ved den Methode, som Englænderne kalde „breeding out“. „Bytte er Bedrag“, siger Ordsproget; og den sælle Skifting, Bonden faaer ibytte, viser noksom, hvo der har Fordelen paa sin Side. Nu da: en Sommer-Aftenstund faldt min Vei over samme Dos. Træt og mødig, som jeg var, satte jeg mig ned, ikke ret langt fra Toppen af Bjerget, og inden jeg vidste deraf, faldt jeg i Søvn. Hvor længe jeg har sovet, veed jeg ikke; men det veed jeg, at jeg blev vækket ved en Begivenhed, som ikke møder os hver Dag.

Bjergtoppen hævede sig langsomt i Vejret, og dannede sig til et Lyngtelt, der bares af sex ildrøde Støtter. Derunder opsteeg et Bord, der forekom mig at være parisk Marmor, og dette blev, af smaae vævre Dreng, dækket lige saa hastigt, som smagfuldt og kostbart: Fade og Tallerkener vare af det pure Guld; Knive og Gaffler af Sølv, Skafterne indlagte med Diamanter; Chrystallflasker og Glas stode ved hver Couvert, og Blomsterkurve med Roser af Rubiner, Violer af Saphirer, og saa videre, gjorde Anretningen saa nydelig, som tænkes kan. Derpaa fremssteeg – under en rossinisk Ouverture, udført af Katte, Ugler, Græshopper, Faarekyllinger, Skader og Peer Oxes Frøer – en Chapeau med Dame, som jeg siden erfarede var Vært og Værtinde. Deres Skabning og Costume var mig saa paafaldende, at jeg kan levere en meget fuldstændig og nøjagtig Beskrivelse derover: Han var en lille net Mand, med et højt Bryst, og stærkt snøret, omtrent indtil Tykkelsen af en Vognstang. Hans Buxer vare umaadelig vide, og Hatten saa bred, at den bedækkede baade ham selv og hans lille Hustruc. Denne var ogsaa klædt paa den højeste Mode,

St. St. Blicher

med dybt nedringet Kjole, saa at Man maageligt kunde kikke ned mellem de nøgne Skulderblade – men: honny soit qui mal y pense! Sligt ere vi jo længe vante til at see. – Hendes Haar, Fingre og Arme vare – som Man ler kan vide – bedækkede med de meest glimrende Juveler, Ringe og Raand, og svære Guldohre dinglede rundt om de brede Hofter. Hendes Livs Tyndhed overgik – om muligt – Hr. Gemalens; thi Man skulde virkelig ikke sige Andet, end at hun var sammensat af tvende forskjellige Stykker, med billig Forundring over, at de under alle Bevægelser dog ikke faldt fra hinanden: desuden havde Begge ræget højhælede Skoe, hvilket gjorde Balancen endnu sværere. Man seer ellers af denne korte Beskrivelse, at Folk under Jorden, saavel som Folk over Jorden, danne sig fuldkommet efter Parisernes høje Mønster, nu som i *Hulbergs* Tid. Efter det første Par fulgte en Deel andre i samme Costume, og Alle toge Plads ved Bordet, paa flint udarbejdede Elfenbeens Stole.

Man kan her med Billighed vente en Specification af Retterne ved denne Soupe; og en Saadan er jeg og saa lykkelig at kunde fremlægge for mine smukke Læserinder, hvorvel jeg ikke selv kunde tage Deel i Nydelsen. Takket være den belevne Værtindes Omhyggelighed for sine Gjæster, og hendes uophørlige Nøden, der tillige gjorde mig bekendt med de Tilstedeværendes Navne og Stand. „Vær saa artig,” – lød det i korte Mellemlum – „Hr. von Rammehøj! en lille Ffirbeen endnu! Frue von Elmandsbjerg! De nyder slet Intet af denne Ørentvistragout! Hr. Bergraad von Jelshøj! smager Maden Dem ikke? et Par smaae Edderkopper endnu, med Dugsauce! Frøken von Høghøj! De er alt for peen; maa jeg hjælpe Dem til lidt Musefricassee? Hr. Geheime-Bergraad von Baurhøj! De seer Retterne – et lille Stykke Hugorm! Hr. von Bloksbjerg! De har rejst en lang Vej – en lille Flaggermus endnu, ellers gaaer De sulten fra Bordet!” – Sørgede Værtinden for at Facene kunde tømmes, da passede Værten Flaskerne med samme rosværdige Omhue: hans eget Glas var altid i Bevægelse, nu til den ene Side, nu til den anden, med et: „Min Herre! maa jeg drikke et Glas med Dem?” – Hvad Conversationen angaaer, da var den meget levende; men efterdi Alle talte paa eensgang, blev det mig vanskeligt at opfatte noget Sammenhængende. Saameget hørte jeg: at tvende gamle Bergraader vare i hæftig Disput om Tyrker og Græker; at en ung Cavaleer med sin Dame talte ligesaa entusiastisk, som kunstforstandigt, om en ny Vaudeville; at et Par

En Aften-Underholdning paa Dagbjerg Dos

Illustrationerne vises ikke
af hensyn til rettighederne.

middelaldrende Fruer gennemheglede nogle fraværende, og at en ung Fyr hvidskede søde Ting til Frøkenen i Huset – i Bjerget, vilde jeg sige. Samme Frøken var ellers – beyleufig gesagt – en ganske net Pige, og jeg skulde tage meget fejl, om hun ikke var en tilbyttet eller adopteret Datter fra Oververdenen. At hun dernede havde faaet en god Opdragelse, hørte jeg af hendes Frue Moder, som ved Slutningen af Maaltidet, da Fadene vare tomme, meget levende roste hende for hendes Chapeau, den unge Hr. von *Blokshjerg*. Af hendes Ytringer kunde jeg med Sikkerhed slutte mig til, at Frøkenen havde perfectioneret sig i alle mulige Fruentimmetiteter, saasom: at spinde Guld, spytte Perler, græde Diamanter. Hun var endvidere fuldkommen i alle nu brugelige Maaneskinsdandse, saavelsom i Sang og Musik. Men, hvad der var det Bedste, hendes Forstand var ligesaa uddannet som hendes Person; hun talte og skrev med Siirlighed ikke alene Modersmaalet (Bjergsproget); men, desforuden talte hun meget flydende Alfemaalet og Nissesproget; ja var end ikke ubevandret i Trolde-Sproget; hvilket, siden *Thor* udroddede Nationen, er et dødt Sprog, og ellers nu kun bekjendt blandt de Lærde under Jorden.

Vin og Sang maae følges ad! det vidste Man ogsaa her: Frøkenen

St. St. Blicher

regalerede først – efter almindelig Beden og Nøden – Selskabet med Jægerbrudens „Vi binde Dig” etc. Jeg kjendte den paa Melodien; thi det var mig ikke muligt at forstaae et Ord, saa kunstmæssigt sang hun! Kun Omkvædet nam jeg, saasom da Alle stemmede i med, og en tyk Betgmænd – der sad mig nærmest – med en Stemme, som en Tyr, overskralte de Andre. Det var ellers noget varieret – maaskee rettere efter Bjergfolkets Lejlighed localiseret; thi jeg hørte tydeligt, at han sang: „Skjønne, grønne Jomfruebarm! Læber, som blaae Violer!” (Om Sangen har vundet ved denne Forandring, tør jeg ikke fordriste mig til, paa egen Haand at afgjøre; men henstiller det til de Herrer Recensenteres Bedømmelse, der ex professo forstaae sig paa Sligt og forresten vide alle Ting.) Hernæst fik vi: „der Erlenkönig”, af *Görke*, som Vexelsang mellem Frøken von *Dagbjerg* og den omtalte vældige Bassist, hvorefter Sidstnævnte udbragte Digterens Skaal, der blev ledsaget af et tredobbelt „Hurra”. Naar det i et godt Laug først kommer til „Hurra!” saa plejer ogsaa Bacchi Magt at vise sig som prædominerende, til megen Præjudice for Comus, Mornus og somme-tider Venus med. – *Evans Priis* er da Æmnet i alle Viser: saaledes ogsaa her. Den unge Hr. von Rammebjerg istemte uopfordret: „Hvor Fader Evan troner.” – Derpaa begyndte Geheimbergraaden: „Vil Du være stærk og fri,” der paa eengang blev sjungen med to forskellige Melodier. Lystigheden steg nu til den Grad, at Man ligeledes paa eengang sang to forskellige Viser, og det endda saaledes, at hver Sanger fulgte sit eget Tempo. Omsider rejste sig en af Gjæsterne, og, idet han svingende sit Glas gjorde en ufrivillig Libation paa den Damaskes Dug, intonerede han den yndede Finale: „Og det skal være Værtindens Skaal, Hurra!” Greben og henreven af en sympatherisk Følelse, og ganske forglemmende Tid og Sted, faldt jeg begejstret ind med mit: „og Skam faae den, der ikke –”. Men neppe havde jeg, til Selskabets store Forbauselse, ladet min overjordiske Stemme høre, før Telt og Bord og Gjæster med en forfærdelig Larm sank ned i Bjerget; og, efter en kort dump Buldren i dets Skjød, blev det rundt omkring mig saa tyst og øde som i en Kirke ved Midnatstide. Jeg skal ikke nægte, at det var mig lidt unheimlich – som Tydsken siger. – Jeg skyndte mig derfor ned af Bjerget, ikke uden Fortrydelse over, ved min utidige Mellemkomst at have forstyrret Selskabets Glæde, og forkortet mig selv saa skjøn en Lejlighed til at udvide mine underjordiske Kundskaber.

Røverstuen

1.

Hjorterytteren.

Danmarks Øer have et saa yndigt, venligt, fredsølt Udseende, at Man, ved i Tankerne at gaae tilbage til deres Oprindelse, aldrig erindres om nogen voldsom Naturbegivenhed; de synes ikke ved noget Jordskjælv at være opkastede, ej heller gennemfurede af en vældig Vandflod; men snarere at have opdukket sagtelig af det synkende Hav. Sletterne ere jevne og store; Bakkerne faa og smaae, og blidt afrundede. Ingen bratte Skrænter, ingen dybe Huler minde om Jordens Fødselskamp. Skovene hænge ikke vildt paa skyehøje Fjeldrygge; men lejre sig, som et levende Hegn, om de frugtbare Marker. Bækkene styrte sig ikke ned i skummende Fosser, gennem dybe og mørke Kløvter; men glide stille og klare baa mellem Siv og Krat. Naar Man fra det dejlige Fyens Land sejler over til Jylland, troer Man i Førstningen blot at have passeret en Flod, og kan ikke ret overbevise sig om, at Man nu er paa det faste Land; saa lignende og nær beslægtet med Øerne er her Halvøens Skikkelse. Men jo længere Man nu kommer ind, jo mere forandres Egnen: Dalene blive dybere; Bakkerne brattere; Skovene see ældre og mere affældige ud; mangt sigroet Kjær, mangen med kort Lyng bevoxet Jordplet; store Stene paa de højryggede Agre - Alt vidner om ringere Cultur og mindre Befolkning. Smale Veie med dybe Hjulspor og høje Balken i Midten hentyde paa mindre Færrel og Samqvem mellem Beboerne. Disses Vaaninger vorde mod Vesten alt slettere og slettere, lavere og lavere, som om de dukkede sig for Vestenvindens voldsomme Anløb. Ligesom Hederne blive hyppigere og større, blive Kirker og Byer færre og længere fra hinanden. Ved Gaardene see Man istedetfor Hæsse sorte Tørvestakke, istedetfor Frugthaver Kaalgaarde. Store, lynggroede Moser, skjødesløst og ødselt behandlede, sige os: at her er nok af